

Forsørgelsesretforordning af 1844

Vi Christian den Ottende, osv., G. v.: At Vi, fornemmelig for at tilvejebringe større Overensstemmelse imellem de i Vort Kongerige Danmark med Hensyn til det Sted, hvor en Trængende bliver at forsørge, gjældende Regler, og de, som for Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen ere foreskrevne i Vor allernaadigste A. 29 Decbr. 1841, have ladet begge Forsamlinger af Vore troe danske Provindsialstænder forelægge et Udkast til en Anordning, indeholdende nærmere Bestemmelser af Reglerne for Erhvervelsen af Forsørgelsesret i en Kommune, og at Vi, efter derom at have modtaget bemeldte Stænders allerunderdanigste Betænkninger, allernaadigst have fundet for godt at byde og befale som følger:

§ 1

Naar der ikke paa anden Maade kan tilvejebringes Beviis for de faktiske Omstændigheder, hvorpaa Afgjørelsen af Spørgsmaalet om en Trængendes Forsørgelsessted beroer, bliver den Paagjældendes Udsagn i saa Henseende at ansee som bevisende, saafremt det er fuldkommen bestemt, samt saa fuldstændigt og nøiagtigt, at det kan antages, at han har tilforladelig Kundskab derom, og der heller ikke ere andre Omstændigheder forhaanden, som svække Troværdigheden af hans Forklaring, hvilken iøvrigt, for at kunne tillægges den ommeldte Betydning, bør være afgiven ved et Politieforhør.

§ 2

Med Hensyn til ægte Børn, som fødes paa Reiser eller under Forældrenes foregaaende Ophold paa et fremmed Sted, bliver det Sted, hvor Forældrene paa den Tid, da Barnet fødes, have fast Ophold, eller dersom de intetsteds have et saadant, det, hvor de til samme Tid vare forsørgelsesberettigede, at ansee som Fødehjemmet. Hvis heller intet Sted kan udfindes, der i Medhold af Anordningerne, derunder indbefattet P. 28 Decbr. 1827 § 1, jvf. med P. 6 Novbr. 1839 § 3, kan ansees som Forældrenes Forsørgelseshjem, kan dog den Kommune, hvori Barnet virkelig er født, ikke have de Forpligtelser, som hvile paa Fødestedet, men der vil, naar Barnet i sin Tid bliver trængende, uden at have erhvervet noget andet Forsørgelseshjem, være at forholde efter P. 28 Decbr. 1827 § 2. - Naar et Barn af indenlandske Forældre, som er født under disses Reise i Udlandet, maatte blive Gjenstand for Fattigforsørgelse her i Landet, maa der og i Overensstemmelse med de foranførte Regler forholdes, som om det var født i den Kommune, hvor Forældrene til den Tid havde fast Bopæl, eller hvis de ikke have nogen saadan, da i den, hvor Forældrene til samme Tid vare forsørgelsesberettigede.

§ 3

Efter de samme Regler blive de i Fødselsstiftelser eller i et Fængsel eller en Straffeanstalt fødte ægte Børns Fødehjem at bestemme

§ 4

Med Hensyn til uægte Børn bliver det Sted, hvor Moderen Timaanedersdagen forinden Fødselen har haft fast Ophold eller Tjeneste, at betragte som Fødehjem; men, dersom hun intet fast Opholdssted til den Tid har haft, bliver den Kommune at ansee som Barnets Fødehjem, hvor Moderen ved sin Nedkomst er forsørgelsesberettiget. ligesom der og med Hensyn til den eventuelle Anvendelse af P. 28 Decbr. 1827 bliver at forholde saaledes som ovenfor er bestemt for ægte Børn.

§ 5

Naar i Overensstemmelse med foranførte Regler et Barn skal ansees at have sit Fødehjem paa et andet Sted end det, hvor det virkelig er født, bør Præsten paa sidstnævnte Sted uopholdeligen gjøre Anmeldelse til Præsten paa det førstnævnte Sted, og den fornødne Antegnelse om Barnets Fødsel og

Hjemsted foretages i begge Steders Kirkebøger. Saafremt den Præst, til hvem hiin Anmeldelse er skeet, skulde have Tvivl om Rigtigheden af de Forudsætninger, hvorpaa samme er grundet, haver han at foranledige Spørgsmaalet afgjort paa den for Forsørgelsessagers Afgørelse anordnede Maade, hvorefter det endelige Resultat, som foranført, bliver at tilføre vedkommende Kirkebøger. I de Tilfælde, hvor det er i en af flere Sogne bestaaende Kjøbstad, at et andetsteds født Barn antages at have sit Fødehjem, bliver den Anmeldelse, som i Almindelighed skal skee til Sognepræsten, at gjøre til Fattigkommissionen, og hvad Kjøbenhavn angaaer til den administrerende Direktion for Fattigvæsenet, ligesom det da vil paaligge fornævnte Autoriteter at foranstalte det videre Fornødne.

§ 6

Da Indholdet af P. 15 Mai 1839, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende det Sted, der i visse Tilfælde skal ansees som en Trængendes Fødested, med nogle Modifikationer, som ere fundne hensigtsmæssige, er optaget i nærværende Anordnings §§ 2 - 5, saa vil bemeldte Plakat for Fremtiden ingen videre Anvendelse finde

§ 7

Ved Beregningen af den Tid, i hvilken Tjenestetyender ved fortsat Ophold erhverve Hjemstedsret i en Kommune, skal, naar Tyendekontrakten var afsluttet fra en Skiftetid til en anden, den Omstændighed, at de af tilfældige Aarsager først have tiltraadt Tjenesten kort Tid efter den bestemte Skiftedag eller forladt den kort Tid forinden samme, ikke komme i Betragtning, hvorimod Aarene blive at regne fra den ene Skiftetid til den anden. Paa samme Maade bliver Tiden at beregne med Hensyn til andre Personer, hvis Ophold paa et Sted retter sig efter de sædvanlige Flyttetider, saasom Forpagtere og Leiere, naar disse, af tilfældige Aarsager eller formedelst det ved Flytningen foraarsages Ophold, først kort Tid efter den bestemte Flyttetid have tiltraadt eller kort Tid forinden samme have forladt de af dem forpagtede eller leiede Eiendomme eller Boliger.

§ 8

Militaires Ophold paa, et Sted som Tjenstgørende skal ikke i og for sig kunne begrunde Erhvervelse af Forsørgelsesret i den Kommune, hvor et saadant Ophold finder Sted. Til Militaire henføres og de ved nogen af Militair-Etaterne ansatte Haandværkere, der ikke staae i nogen borgerlig Forbindelse med den Kommune, hvorunder de ifølge denne Ansættelse opholde sig, Eiheller kan Døvstummes Ophold i Døvstumme-Institutet i Kjøbenhavn komme i Betragtning til at paadrage denne Stad Forsørgelsespligt, ligesom den Kommune, hvorunder en Person er hensat i et Fængsel eller i en Straffeanstalt, eller hvor en Afsindig, i Anledning af sin Afsindighed, er henbragt til Helbredelse eller Bevogtning, ikke paa Grund deraf er underkastet nogen Forpligtelse til slige Personers Forsørgelse. Under et sligt Ophold bliver Erhvervelsen af Hjemstedsret paa det Sted, hvor et Individ i Forveien havde fast Ophold, ikke afbrudt, men ansees som hvilende, saa at det fortsættes efter den Paagjældendes Tilbagekomst. Forsaavidt som han paa den Tid, da han kom i noget af foranførte Tilfælde, var bosat i en Kommune, bliver det, naar hans Huusholdning og Næringsdrift der fortsættes, at ansee, som om han havde vedligeholdt sin Bopæl sammesteds.

§ 9

I Trangstilfælde bliver en gift Kone altid, om hun endog opholder sig paa et andet Sted, at forsøge af den Kommune, hvorunder Manden er forsørgelsesberettiget, uden at det heri gjør nogen Forandring, at de med behørig Bevilling ere adskilte i Henseende til Bord og Seng. Ligeledes beholder en Enke, med hvem den fuldkommen adskilte Kone sættes i Klasse, indtil hun selv erhverver Hjemstedsret, det Forsørgeshjem, som Manden havde, da han døde, eller da Skilsmisse ved Dom eller Bevilling blev sanktioneret. - Indtil det fyldte 18de Aar ere Børn forsørgelsesberettigede i den Kommune, hvori

deres Forældre have, eller ved deres Død havde Hjemstedsret, uden Hensyn til om de allerede, ved at tage Tjeneste eller paa anden Maade, have begyndt selv at erhverve. Ligesom derhos Børnene dele Forsørgelseshjem med Moderen, naar denne efter Mandens Død paa foranførte Maade har erhvervet et andet Forsørgelsessted end det, hun havde ved Begyndelsen af sin Enkestand, saaledes bør og de Børn, som i Skilsmissetilfælde blive hos Moderen, altid indtil deres fyldte 18de Aar være forsørgelsesberettigede sammesteds som hun. Uægte Børn følge Moderen, og skulle om de ere trængende, endog efter Moderens Død forsørges paa det Sted, hvor hun er eller paa Dødsfaldets Tid var berettiget til Forsørgelse. - Naar en Enke, der har Børn, eller et Fruentimmer, der har uægte Børn, gifter sig, skulle de saaledes i Ægteskabet indbragte Børn have samme Forsørgelseshjem, som Moderen selv erhverver ved sit Ægteskab, ved hvilket Manden og paadrager sig samme Pligt til at sørge for deres Underholdning og Opdragelse, som om de vare hans egne Børn, ligesom efter Faderens Død en Stedmoder skal være forpligtet til at sørge for sine Stedbørns Underholdning og Opdragelse.

§ 10

Uagtet det iøvrigt skal have sit Forblivende ved P. 14 Decbr. 1810 § 3, saa at Ingen, der behøver offentlig Forsorg og Understøttelse, maa bortflytte fra eller nødes til at forlade det Fattigdistrikt, hvori han opholder sig, og hvor saadan Hjælp ydes ham, forinden det, enten ved Brevvexling med vedkommende Øvrighed eller ved Vort Kancellies Resolution, er blevet bestemt, paa hvilket andet Sted han i Fremtiden bør forsørges, kan det, naar det ikke uden stor Vidtløftighed lader sig oplyse, hvilket der for Tiden er det rette Forsørgelsessted for en Person, der udenfor sit Forsørgelseshjem findes trængende, men det dog er oplyst, at han forhen har havt Forsørgelsesret i en vis Kommune, ved Vort Kancellies Resolution paalægges denne, at overtage sig hans Forsørgelse og foreløbig erstatte de paa ham anvendte Omkostninger, imod, efter nærmere Oplysning om, at han senere har erhvervet Forsørgelsesret i en anden Kommune, at søge Regres hos denne.

§ 11

Ligesom det paaligger den Fattigkommune, der vil fordre Erstatning af en anden for den interimistiske Hjælp, som den har ydet en under sammes Forsørgelse hørende Person, uopholdelig derom at gjøre Anmeldelse til denne, og andrage paa Erstatning for dens Udlæg, og efter Omstændighederne paa hans Modtagelse, saasart hans Transport kan finde Sted, saaledes bør den senest inden 6 Uger, efterat den interimistisk ydede Understøttelse er ophørt, sende Regning over de medgaaede Omkostninger, saafremt det ikke formedelst særegne Omstændigheder endnu maatte være umuligt at opgøre samme. Forsømmelse af disse Forskrifters Opfyldelse bevirker Tabet af Erstatningen, hvorfor da vedkommende Fattigbestyrelse, eller de af sammes Medlemmer, paa hvem Skylden særlig hviler, igjen bør holde Kommunen skadesløs. Den Kommune, af hvilken Erstatning for Interimshjælp eller en Trængendes Modtagelse begjæres, bør, saafremt den har Noget derimod at indvende, uopholdelig meddele den Kommune, som har fremsat hiin Begjæring, sine Indvendinger, ligesom den og i modsat Fald strax bør gjøre de fornødne Skridt til Begjæringens Opfyldelse, og derom give den sidstnævnte Kommune Underretning. Hvis en Kommune, paa Grund af at den Paagjældende forhen der har havt Forsørgelsesret, maa modtage ham, uagtet han formenes senere at have erhvervet Forsørgelsesret i en anden Kommune, vil den og være forpligtet til, uopholdelig at iværksætte det Fornødne, for at gjøre sin Erstatningsfordring gjældende mod denne anden Kommune, og skal i Mangel deraf have tabt sin Ret imod samme, imod Regres til Fattigbestyrelsen som foranført.

§ 12

Om der end er Personer, som paa Grund af Familieforhold ere pligtige til at forsørge eller understøtte den, der udenfor sit Forsørgelseshjem bliver trængende til offentlig Understøttelse, kan dog den

Kommune, der foreløbig maa komme ham til Hjælp, med Hensyn til hans Modtagelse og Erstatning for de anvendte Bekostninger holde sig til den forsørgelsespligtige Kommune, hvilken derefter vil have at søge Regres hos Vedkommende.

§ 13

Ligesom det efter den ved Kancellie-P. 29 Decbr 1829 bekjendtgjorte allerhøieste Resol, af 23 s. M. altid paaligger det Steds Fattigvæsen, hvor et Tyende tjener, selv at bære de Omkostninger, som maatte medgaae til Kuur og Pleie for samme i Sygdomstilfælde, forsaavidt ikke Tyendet selv eller dets Herskab kan og bør udrede dem, saaledes skal det, ogsaa udenfor Tyendeforholdet, være bemeldte Fattigvæsens Sag at udrede Bekostningerne, naar en Person, der idetmindste i 3 Maaneder har havt stadigt Ophold i Kommunen, bliver trængende til Sygehjælp. Dog skal denne Forpligtelse ikkun gjælde for en Tid af 6 Uger. Bliver han under forisat Ophold i samme Kommune atter formedelst Sygdom trængende til Understøttelse af Fattigvæsenet, saa vil dette ikke i noget Aar have at bære de heraf flydende Omkostninger for en længere Tid end 6 Uger, hvorved Aaret stedse bliver at regne fra 1 Jan. til 31 Dec. Forsaavidt en Person, der er i foranførte Tilfælde, i længere Tid trænger til Sygehjælp, blive de Bekostninger, der efter forommeldte Tids Forløb medgaae, paa sædvanlig Maade at erstatte af den Kommune, hvor han har Hjemstedsret, og dermed i alle Maader at forholde efter de hidtil gjældende Love. Saa bør og den ovennævnte allerhøieste Resol. 23 Dec. 1829 i alle Maader vedblive at være Reglen med Hensyn til, Tyende, hvor disse formedelst Sygdom blive trængende til Understøttelse af Fattigvæsenet, dog at den Kommune, hvor den Paagjældende tjener, har i det løbende Aar i det Mindste at bekoste hans Kuur og Pleie i 6 Uger, om end Tyendeforholdet tidligere ophører. Hvad Haandværkssvende angaaer, bliver der at forholde efter den ved 2 Kancellie-P. 29 Jan. 1828 kundgjorte allerhøieste Resol, af 16 s. M., saafremt der paa Stedet er Laug paa den Profession, hvortil den Paagjældende hører, og han der har været taget i Arbeide af en af sammes Mestere, men ellers efter den ovenanførte almindelige Regel, Den Forpligtelse, som efter det Foranførte paaligger en Kommune til at bære Bekostningerne ved en ellers til en anden Kommune hørende, Persons Kuur. skal dog ikke strække sig uden til det Tilfælde, hvor han selv bliver syg; men dersom hans Kone eller Børn formedelst Sygdom blive trængende, forholdes der efter de hidtil gjældende Regler. Iøvrigt kan den Sygehjælp, der saaledes bliver at yde en Trængende af en anden Kommune end den, hvori han har Hjemstedsret, ligesaalidet afbryde Erhvervelsen af Hjemstedsret, som denne derved kan begrundes. - Naar en Person afgaaer ved Døden, imedens han som Tyende eller iøvrigt i Medfør af nærværende § er tagen under Kuur og Pleie paa den Kommunes Regning, hvor han tjener eller har Ophold, uden sammesteds at være forsørgelsesberettiget, ville Omkostningerne paa hans Begravelse være at afholde af bemeldte Kommunes Fattigvæsen. - Forsaavidt det Paagjældende Individ har sit Forsørgelsehjem i noget af Vore Hertugdømmer, bliver de herværende Kommuners Forpligtelse i foranførte Henseende i Et og Alt at bedømme efter de hidtil gjældende Regler.

§ 14

Den Godtgjørelse, som kan fordres for de af en Kommune paa andetsteds hjemmehørende Personer eller paa de i P. 28 Dec. 1827 § 2 jfr. P. 6 Novbr. 1839 § 3 ommeldte Individuer, hvis Forsørgelsessted ikke har været at udfinde, anvendte Forpleiningsomkostninger, maa. Sygdomstilfælde undtagne, ikke beregnes høiere end 72 Rbsk. om Ugen. Naar det er en Familie, der understøttes, kan dette Beløb dog kun fordres for Hovedpersonen, hvorimod der for ethvert af de flere til samme hørende Individuer i det Høieste maa beregnes 36 Sk. ugentlig. De Klædningsstykker, der medgives den interimistisk Understøttede, maae ikke ansættes høiere end til 4 Rbd. Dog vil i det gjensidige Forhold imellem Kommunerne i Vort Kongerige Danmark og Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen den ovennævnte ugentlige Betaling af 72 Sk. og 36 Sk. være at forhøie til resp. 76 4/5 og 38 2/5 Sk. Saa ville Vi og i disse indbyrdes Forhold have fastsat som Regel, at der i Forpleiningsomkostninger i det

Høieste maa beregnes 2 Rbd. ugentlig for en Syg, derunder dog ikke indbefattet Betalingen for Lægemidler, hvorhos der, naar Lægen udtrykkelig forlanger, at der skal antages særlige Sygevogtere, hvilket bør bevises ved en, Regningen vedlagt, skriftlig Rekvisition, derfor ikke maa beregnes mere end 25 2/5 Rbsk. for hver 24 Timer. Derimod vil det udenfor disse Forhold med Hensyn til Størrelsen af den Godtgjørelse, der i Sygdomstilfælde kan fordres, have sit Forblivende ved de hidtil gjældende Bestemmelser.

§ 15

Imellem Fattigdistrikterne i Vort Kongerige Danmark og Vore Hertugdømmer Slesvig og Holsteen finder der, i Henseende til de enkelte Distrikters gjensidige Forpligtelser, med de i §§ 13 og 14 indeholdte Undtagelser og nærmere Bestemmelser, det samme Forhold Sted som imellem flere enkelte Kommuner i Kongeriget. Skulde der opstaae nogen indbyrdes Ulighed imellem Anvendelsen af nærværende Anordning og de Forskrifter, som indeholdes i Vor F. for Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen af 29 Dec. 1841, bør disse Uligheder, ved indbyrdes Forhandlinger mellem Vore Kancellier, søges udjevned.